

Suomenlinnan vankilan tulo-opas

Sisällys

Yleistä	3
Vastuuvirkamies ja perehdytys.....	4
Rangaistusajan suunnitelma	4
Päätös rangaistusajasta	5
Valvottu koevapaus	5
Perushuolto ja asuminen	6
Omat tilat	6
Vaatetus, liinavaatteet ja vaatteiden huolto	6
Siisteys	7
Ruokahuolto ja kaupassakäynti Suomenlinnan K-marketissa.....	7
Tupakointi.....	8
Omaisuuuden hallussapito.....	8
Käytössä olevat tavarat	8
Tavaroiden toimittaminen vankilaan.....	9
Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi.....	9
Moottoriajoneuvojen säilyttäminen vankilan parkkipaikalla	9
Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	10
Puhelimen käyttö.....	10
Kirjeet ja postilähetykset.....	10
Sähköpostin vastaanottaminen	11
Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	11
Ansiot ja rahankäyttö	12
Ansiot	12
Rahankäyttö	13
Rahan lähettäminen	13
Tapaamiset	13
Alle 18-vuotiaiden tapaamiset	14
Poistumisluvat.....	14
Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	15
Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	15
Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	15
Toimintaan osallistuminen	15
Työtoiminta.....	16

Opiskelu	16
Kuntouttava toiminta.....	17
Sähköiset palvelut	17
Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi (VA-loma).....	17
Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen terveydellisin syin	17
Vapaa-aika.....	18
Vapaa-ajan toiminta	18
Kirjasto	19
Hengellinen toiminta.....	19
Terveydenhuolto	19
Käyttäytyminen vankilassa.....	20
Oikeus kannella ja vaatia oikaisua.....	20
Kanteleminen	20
Kantelun sisältö	21
Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle.....	21
Oikaisuvaatimukset	21
Henkilökunta ja asiointi	22
Liite 1 Ohjeet vangeille palo- ja muissa vaaratilanteissa	23

Yleistä

Olet saapunut Suomenlinnan vankilaan, joka on Helsingin rikosseuraamuskeskukseen kuuluva avolaitos. Suomenlinnan vankilassa on 90 vankipaikkaa. Suomenlinnan vankila on päihteetön laitos, jossa rangaistuksen suorittaminen edellyttää sitoumusta päihteettömyyteen Vankeuslain 4 luvun 9 § mukaisesti. Päihteettömyyttä valvotaan päihdetestein. Suomenlinnan vankilassa vankeja valvotaan sähköisellä valvonnalla.

Luet parhaillaan Suomenlinnan vankilan tulo-opasta, jonka tarkoituksena on tutustuttaa sinut vankilan toimintaan sekä rangaistuksen suorittamiseen liittyviin käytäntöihin. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, joka sisältää Vankeuslakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä tarkempia määräyksiä.

Jokaisella osastolla on päiväjärjestys, josta ilmenee osaston aikataulu, kuten ruokailuajat ja työaika. Lisäksi jokaisella asuinosaalla, joita kutsutaan Suomenlinnan vankilassa tuviksi, on saatavissa kansio, johon on koottu vankeutta säätelevät lait, asetukset sekä vankilan järjestyssääntö ja päiväjärjestys. Kansio löytyy tupien yleisten tilojen tai ruokailutilojen hyllystä.

Löydät luettelon vankilan toimintaa valvovista viranomaisista yhteystietoineen ilmoitustaululta, joka löytyy tuvan yleisistä tiloista. Ilmoitustaululla tiedotetaan myös yleisistä asioista ja yhteistilaisuuksista. Myös ruokalassa on ilmoitustaulut.

Ulkomaisella vangilla on mahdollisuus olla yhteydessä kotimaansa edustustoon ja hänelle annetaan mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisapua.

Kaikissa epäselvissä asioissa käänny henkilökunnan puoleen saadaksesi oikeat tiedot ja toimintaohjeet.

Suomenlinnan vankilan osoite:

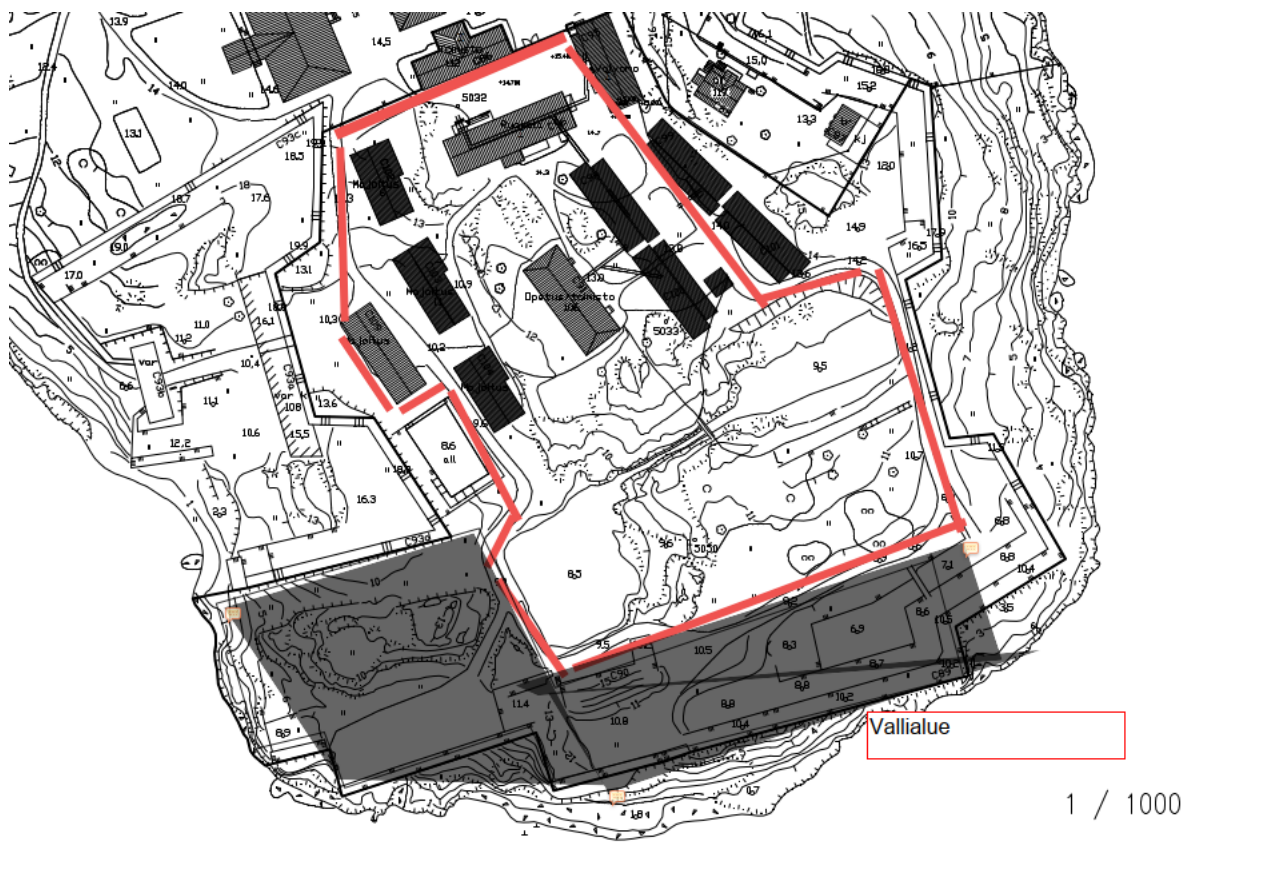
Suomenlinnan vankila

Suomenlinna C86

00190 Helsinki

puh. 029 56 81903

Suomenlinnan vankilan aidan sisäpuoliset sallitut liikkuma-alueet

Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään vankeusrangaistukseksi ajaksi vastuuvirkamies. Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii rangaistukseksi täytäntöönpanon sujuvuudesta. Vastuuvirkamiehen kanssa voit ottaa esille itseäsi koskevia asioita, kuten rangaistusajan suunnitelman tavoitteet, tavoitteiden edistäminen ja keinot tavoitteiden saavuttamiseksi, lupien valmistelu (esim. poistumisluvat), sähköinen asiointi sekä arjen muut asiat. Lähestythän vastuutyöntekijääsi asioimislomakkeella.

Saapuessasi Suomenlinnan vankilaan sinut vastaanottaa vartija, joka perehdyttää sinut vankilan sääntöihin ja toimintatapoihin perehdytyslomakkeen avulla. Sinulle tehdään myös tulohaastattelu mahdollisimman pian saapumisesi jälkeen. Tämän jälkeen sinulle nimetään vastuuvirkamies, jonka tapaat hänen sinulle osoittamalla ajanvarauksella.

Rangaistusajan suunnitelma

Ennen vankilaan tuloa sinulle on laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma (Ransu). Se ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta. Rangaistusajan suunnitelmassasi on määriteltä tavoitteet, joita kohden vankeusaikana tulee työskennellä.

Suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa. Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden henkilökunnan tuella. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Rangaistusajan suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja se otetaan tarkasteltavaksi vankilassa vähintään kolme kertaa vuodessa.

Sinun rangaistusajan suunnitelmaasi seuraa vastuuvirkamiehesi. Suunnittelette yhdessä työskentelyä, joka tukee rangaistusajan suunnitelmasi tavoitteiden toteutumista ja päivitätte rangaistusajan suunnitelmaasi vähintään kolme kertaa vuodessa.

Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi rangaistusajan laskemisen perusteet, ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakan muuntorangaistus tulee suoritetuksi, ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä koeajan päättymispäivä. Päätöksestä ilmenee myös rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävän poistumisluvan aikaisin ajankohta. Päätös on oikaisuvaatimuskelpoinen.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin vanki voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

Tuomioihin ja rangaistusaikoihin liittyvissä kysymyksissä voit kääntyä laitoksen assistentin puoleen.

Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella on mahdollisuus päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sähköisesti valvottuun koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteen olemalla aktiivinen ja rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi. Voit myös itse hakea koevapauteen. Keskustele koevapauteen hakeutumisesta oman vastuuvirkamiehesi kanssa.

Perushuolto ja asuminen

Omat tilat

Suomenlinnan vankilassa asuinosaat koostuvat kahdeksasta tuvasta, joista viidessä asutaan omissa asuinhuoneissa ja kolmessa kahden hengen asuinhuoneissa. Asuinhuoneet ovat valmiiksi kalustettuja. Saat tuoda omaan huoneeseesi 24-tuumaisen television valvontahenkilökunnan kanssa erikseen sovitusti. Henkilökohtaisten tavaroidesi tulee mahtua niille varattuihin säilytystiloihin omissa asuinhuoneessasi. Huolehdi omalta osaltasi paloturvallisuudesta.

Suomenlinnan vankilassa asuinhuoneita ei lukita. Jokaisessa huoneessa on henkilökohtainen lukittava säilytystila, johon saat saapuessasi oman avaimen.

Omissa tuvilla on oltava viimeistään klo 22.00. Hiljaisuus alkaa kello 22.00 ja päättyy klo 06.00. Tällöin kaikille pitää antaa nukkumisrauha. Ruuanvalmistus, siivous, peseytyminen yms. on hoidettava ennen hiljaisuuden alkamista.

Vaatetus, liinavaatteet ja vaatteiden huolto

Avovankilassa käytetään omia vaatteita. Oman vaatteen haltuun antaminen voidaan kuitenkin evätä esimerkiksi, jos vankilan järjestys tai turvallisuus sitä vaatii. Jos vaatteen hallussapito evätään, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen. Voit saada omia vaatteita kerralla käyttöösi vain sen verran kuin esim. asuinhuoneesi säilytystilat ja paloturvallisuus huomioiden on tarkoituksenmukaista.

Suomenlinnan vankilassa on pieni vaatevarasto, jossa on lahjoituksena saatuja vaatteita. Mikäli sinulla on mukana vähäinen määrä omia vaatteita tai tarvitset jotain vaatetta, voit kääntyä henkilökunnan puoleen ja saada vaatevarastosta tarvittavaa vaatetta.

Pukeutumisen vankilan alueella tulee olla asiallista. Kesäaikaan auringonotto paidatta on sallittua oman tuvan välittömässä läheisyydessä ja vain vankilan piha-alueen takaosissa. Vankila-alueen etuosassa ruokalan, valvomon ja virkailijoiden rakennusten puolella auringonotto paidatta ei ole sallittua. Kesäaikaan lenkkeillessä vankilan piha-alueella valvomon, ruokalan ja virkailijoiden rakennuksen lähellä sekä asioidessa henkilökunnan kanssa paidan tulee olla yllä. Epäselvissä asiallista pukeutumista koskevilla asioilla voit aina kääntyä henkilökunnan puoleen.

Vangin tulee pukeutua työmaillakin aina asiallisesti ja työnjohtajan antamien määräysten mukaisesti. Huomioliiviä pitävän vangin tulee pukea paita liivin alle. Paita voi olla hihatton. Työvaatetuksessa on sallittua, että vain ylä- tai alaosa on huomiövärinen/vankilalta annettu työvaate. Vanki voi siis lähteä työmaalle esimerkiksi omilla shortseillaan, kunhan yläosa vastaa työvaatetusta tai toisinpäin. Mikäli

työkohde edellyttää kokonaista työvaatetusta, vastaavat työnjohtajat tämän ohjeistamisesta. Jos työ edellyttää suojavaatetuksen käyttämistä, saat asianmukaiset työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi ja sinun tulee käyttää aina asianmukaisia suojavaatteita ja -välineitä työnjohtajan antamien määräysten mukaisesti.

Liinavaatteet ja astiat saat käyttöösi vankilasta.

Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien (esimerkiksi liinavaatteiden) pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa ja väliaikoina omatoimisesti. Henkilökunta ohjeistaa sinua tekstiilien vaihtopäivistä tarkemmin. Huolehdi itse omien vaatteidesi pesusta oman asuintupasi pesutiloissa. Jokaisessa tuvassa on pyykinpesuun tarvittavat välineet.

Siisteys

Sinun on huolehdittava oman asuinhuoneesi siivouksesta ja puhtaanapidosta. Sinun tulee huolehtia myös omalta osaltasi yleisten tilojen siivouksesta ja puhtaanapidosta sekä jätteiden lajittelusta ja kierrätyksestä. Asuinrakennuksissa oleva mahdollinen tupapuhdistaja vastaa ainoastaan viikkosiivouksesta. Jokainen vanki vastaa omien jälkien korjaamisesta ja päivittäisestä siivoamisesta. Henkilökunta opastaa tarkemmin käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

Ruokahuolto ja kaupassakäynti Suomenlinnan K-marketissa

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin kaksi ateriaa: lounas ja päivällinen. Aamu- ja iltapaloja ei tarjoilla. Viikonloppuisin vankila ei tarjoa ollenkaan aterioita, vaan tällöin vankien tulee valmistaa kaikki ateriansa itse tuvissa. Koska vankila ei tarjoa kaikkia päivittäisiä aterioita, sinulle maksetaan ruokarahaa elintarvikkeiden hankkimiseksi.

Vankila maksaa ruokarahaa elintarvikkeiden hankkimista varten niistä aterioista, joita vankila ei tarjoa. Ruokaraha maksetaan seuraavasti (1.1.2023 alkaen): aamupala 1,65€, lounas 2,75€, päivällinen 2,75€ ja iltapala 1,20€ eli yhteensä 8,35€ päivältä, jolloin vankila ei tarjoa yhtään ateriaa.

Sinun tulee varata kaupasta riittävästi ruokatarvikkeita viikon aterioihin. Omatoimiseen ruuan valmistukseen saat halutessasi ohjausta ja neuvoja vankilan henkilökunnalta.

Jos sinulla on tarve erikoisruokavaliolle terveydellisestä syystä taikka uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi, tulee sinun ilmoittaa siitä heti saavuttuasi vankilaan. Erityisruokavaliosta tehdään erillinen päätös.

Kauppa-asiointi tapahtuu kaksi kertaa viikossa Suomenlinnan K-marketissa ja luvalla valvottuun ulkopuoliseen toimintaan. Haethan lupaa heti Suomenlinnan vankilaan siirryttyäsi, henkilökunta

ohjeistaa sinua hakemuksen teossa. Kaupassa asioidaan omatoimisesti kävellen seuravan aikataulun mukaisesti:

Maanantaisin klo 18.30–19.30 tuvat 98 ja 99

Tiistaisin klo 18.30–19.30 tuvat 100 ja 101

Keskiviikkoisin klo 18.30–19.30 tuvat 102 ja 103

Torstaisin klo 18.30–19.30 tuvat 104 ja 109

Kaikilla tuvilla on lauantaisin kauppa-asiointi klo 8.30–11.00 välillä asuintupien porrastetun kauppa-aikataulun mukaisesti (erillinen liite), joka löytyy tupien ilmoitustaululta.

Kauppaan (luvalle) lähtiessä ja sieltä palatessa ilmoitaudutaan valvomossa. Kaupassa käyttäytymisesi tulee olla asiallista. Kauppa-asiointiin yhteydessä sinulla ei ole lupa henkilökohtaisiin tapaamisiin ulkopuolisten henkilöiden kanssa

Tupakointi

Tupakointi on sallittu ainoastaan sille tarkoitetuilla alueilla, joita ovat erikseen merkityt tupakointiasemat. Jokaisen tuvan edessä tupakointi tapahtuu merkityllä tupakointiasemalla. Tupakointi on sen lisäksi sallittu kahdella muulla tupakointiasemalla, jotka sijaitsevat ruokalan edessä ja vankilan piha-alueen takaosassa sijaitsevalla grillipaikalla. Tupakointia koskevat säännöt koskevat myös sähkötupakkaa.

Omaisuuuden hallussapito

Käytössä olevat tavarat

Saat pitää hallussasi kohtuullisen määrän henkilökohtaisia omaisuutta ottaen huomioon mm. säilytystilat, paloturvallisuus ja tarkastustoiminta. Jos esineen tai aineen hallussapito evätään, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö! Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita ei saa pitää hallussa.

Huomioithan, että jos haluat hankkia vankilan ulkopuolelta tavaroita, sinun tulee ennen niiden hankkimista varmistua siitä, onko niitä mahdollista saada haltuun tai säilytettäväksi.

Vankilassa laaditaan luettelo siitä omaisuudestasi, joka otetaan avolaitoksen säilytettäväksi. Pyynnöstäsi luettelo voidaan laatia myös haltuusi annettavasta erityisen arvokkaasta omaisuudesta.

Ne tavarat, joita et saa asuinhuoneeseesi, pannaan hyvään säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Tämä ei koske tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Suomenlinnan vankilassa sinun on mahdollista saada valvomosta käyttöösi oma lukollinen lokero esimerkiksi älypuhelimien ja luvanvaraisen oman tietokoneen säilyttämistä varten. Lokerossa saa säilyttää korkeintaan vain yhtä (1) älypuhelinta ja yhtä (1) tietokonetta. Muistathan, että matkapuhelimen käyttöä koskevan luvan ehtojen mukaisesti et saa siirtää SIM-korttia vankilan matkapuhelimesta omiin laitteisiisi.

Vastaat itse hallussasi olevista tavaroista.

Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitosäännösten mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä, vaatteita ja henkilökohtaisia käyttöesineitä. Tapaaja saa tuoda pakkauksissa olevia, avaamattomia elintarvikkeita ja vankilassa sallittuja tavaroita vain tapaamisen varanneelle vangille. Itse tehtyjen elintarvikkeiden tai noutoruoan tuonti ei ole sallittua.

Elintarvikkeiden on sovittava yhteen 40-litraiseen muovikassiin. Tavarat tulee jättää vankilan henkilökunnalle vankilan päivystykseen tarkastettavaksi tapaamisen alkaessa. Mikäli tavaroiden vastaanottaminen ei ole mahdollista tapaamisaikoina, voi omaisesi toimittaa tavarasi vankilan valvomoon virka-aikana. Tästä sinun tulee sopia erikseen henkilökunnan kanssa. Suomenlinnan vankilan järjestyssääntö, tulo-opas sekä vankeuslain 9 luvun 1 § määrittelevät minkälaisia tavaroita vankilassa voi saada haltuunsa.

Huomioithan, että vankilan säilytystilat ovat rajalliset, mikä voi johtaa siihen, että jos omaisuutta ei voida säilyttää, se lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Voit toimittaa tavaroitasi omaisillesi poisvietäväksi valvomon kautta tapaamisten yhteydessä. Lisäksi ylimääräisten tavaroiden poisvienti poistumislupien aikana on suotavaa.

Moottoriajoneuvojen säilyttäminen vankilan parkkipaikalla

Suomenlinnan vankilalla ei ole parkkipaikkaa vankien moottoriajoneuvojen säilyttämiseen.

Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

Puhelimen käyttö

Sinulle voidaan antaa lupa käyttää matkapuhelinta. Suomenlinnan vankilassa saat käyttöösi vankilan puolesta tavallisen matkapuhelimen, jossa ei ole kameraa eikä internetyhteyttä. Saat puhelimen käyttöösi allekirjoittamalla suostumuksen sen käytöstä. Sinun tulee itse hankkia matkapuhelimeen liittymä. Puhelin on vankilan omaisuutta ja se palautetaan vapautuessa tai koevapauteen lähtiessä. Et saa ottaa puhelinta mukaasi vankilan työmaalle, jollei siitä ole erikseen sovittu päätöksentekijän kanssa, joka Suomenlinnan vankilassa on yksikönpäällikkö. Kaikki poikkeaminen matkapuhelimen käyttöä koskevan luvan ehdoista vaatii päätöksentekijän päätöksen.

Oman älypuhelimien käyttö vankilan alueella ei ole sallittua. Älypuhelinta ei saa pitää hallussaan vankilassa ja se tulee jättää aina valvomoon säilytettäväksi lokeroosi. Älypuhelin tulee sammuttaa ennen vankilan valvomoon tuloa. Älypuhelimien saa mukaan poistumisluvulle sekä siviilityöhön ja opintoluvulle. Voit päästä älypuhelimellesi lyhyeksi ajaksi ja yksittäistapauksissa valvomossa vartijoiden valvonnan alla valvontahenkilöstön aikataulujen salliessa, mikäli sinun tulee saada tarpeellisia yhteystietoja puhelimestasi tai sinun tulee tunnistautua laitteellasi esimerkiksi erillisiin verkkopalveluihin. Laskujen maksamisen tulee lähtökohtaisesti tapahtua vankilan SA-koneella ja internetin käyttöluvalla.

Sinulla on mahdollisuus olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle. Vankilan sinulle tarjoama matkapuhelin on hallussasi aina. Matkapuhelinta et kuitenkaan saa ottaa mukaasi työtoimintaan, vaan silloin se tulee jättää huoneeseen. Myöskään hiljaisuuden aikaan klo 22.00-06.00 matkapuhelimen käyttö ei ole sallittua.

Kirjeet ja postilähetykset

Sinulla on oikeus lähettää kirjeitä postin välityksellä. Jätä kirjeposti vankilan valvomoon henkilökunnalle. Vankilasta lähtevään postilähetykseen on merkittävä näkyviin lähettäjän nimi. Mikäli et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle. Postilaatikko tyhjennetään päivittäin klo 11.00

Sinulle voi lähettää postia vankilaan. Lähetykseen tulee merkitä:

- vankilan nimi ja osoite
- vangin nimi
- lähettäjän tiedot.)

Huomioithan sinulle saapuvien postipakettien osalta, että niitä voit tilata ainoastaan saapuvaksi Suomenlinnan K-markettiin, josta ne on mahdollista noutaa kauppa-asiointin yhteydessä tuvan kauppapäivänä. Vankilalle ei ole sallittua tilata paketteja kotiinkuljetuksella ja valvontahenkilöstö ei pysty ottamaan näitä vastaan.

Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Poikkeuksen tästä tekevät asianajajien kirjeet sekä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten kirjeet. Kirjeet ja postilähetykset ovat noudettavissa valvomosta toiminta-ajan jälkeen.

Jos kirjeessä tai postilähetyksessä saapuu esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, ne on välittömästi toimitettava vankilan henkilökunnalle.

Halutessasi voit tehdä tilapäisen osoitteenmuutoksen vankilaan, jolloin henkilökohtainen postisi tavoittaa sinut. Osoitteenmuutoksen voit tehdä netissä pankkitunnuksilla.

Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia avovankilaan: vankiposti.suomenlinna@om.fi. Sähköpostiviestin otsikkokenttään lähettäjän tulee syöttää sinun etu- ja sukunimesi sekä viestin tekstikenttään lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta tiedot viestin lähettäjistä välittyvät. Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Henkilökunta tulostaa ja toimittaa sinulle vain sähköpostiviestin.

Voit kehottaa sinulle sähköpostia lähettäviä läheisiasi lukemaan tarkemmat ohjeet vankisähköpostin käyttöön Rikosseuraamuslaitoksen nettisivuilta.

Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat

Voit hakea lupaa internetin käyttöön toimeentuloon, työ-, koulutus-, oikeus-, sosiaali- tai asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä tai muusta vastaavasta tärkeästä syystä. Lupaa haettaessa on internetin käyttö perusteltava yksilöllisesti (esim. laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan tarvittaessa valvoa. Lupa haetaan erillisellä lupalomakkeella.

Yksikössä on käytössä 6 kpl vankien sähköisen asioinnin (SA) työasemia, joilla pääsee käyttämään rajatusti internetiä ja Skypeä. SA-työasemat on sijoitettu valvomoon, josta ne on ajanvarauksella saatavissa. SA-työasemat ovat kannettavia tietokoneita, joita käytetään niiden käyttöön erikseen varatussa tilassa vankilan ruokalassa. Voit anoa internetin käyttöä kolmeksi (3) kerraksi viikossa tunniksi kerrallaan.

Lisäksi vankilalla on käytössään langaton reititin oman tietokoneeluvan omaaville vangeille. Nettyhteyden muodostaminen omaan tietokoneeseen on sallittua vain vankilan reitittimen kautta. Oman tietokoneen käyttöluva voidaan myöntää perustellusta syystä opiskelutarkoituksiin.

Voit myös saada luvan sähköpostiviestien lähettämiseen ja vastaanottamiseen. Sähköpostia voi käyttää virallisten asioiden hoitamiseen, opiskeluun ja yhteydenpitoon.

Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön (monet viranomaisten asiointipalvelut kuten Kela tai Vero). Osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen (esim. kuntoutumisessa ja opiskelussa). SA-työasemien Portti-avaussivulta (<https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html>) löytää linkkejä näihin sähköisiin palveluihin teemoittain.

Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista on lisää tietoa Sähköiset palvelut -kohdan alla. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Skype) on tietoa Tapaamiset -kohdan alla.

Ansiot ja rahankäyttö

Ansiot

Osallistuessasi työhön, koulutukseen tai kuntoutukseen sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa. Toimintaraha on 7,35 euroa toimintapäivältä. Toimintarahaluokkaan vaikuttaa rangaistusajan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi osallistumisen säännöllisyys ja kesto. Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat muulta viranomaiselta taloudellista tukea (esim. opintorahaa) toimintaasi.

Toimintarahan sijasta maksetaan palkkaa, jos osallistut tehtävään avolaitostyöhön. Palkka on 4,70 tai 5,00 euroa tunnilta. Tällöin tarvitaan verokortti, joten huolehdiathan verokortin toimittamisesta vankilan assistentille mahdollisimman pian työtoimintaan sijoittamisen alettua. Voit tilata verokortin itse Omavero-palvelussa, puhelimitse (ma-pe klo 9–12, p. 029 497 000) tai yhdessä oman vastuuvirkamiehen kanssa vastaanotolla.

Toimintarahan tai palkan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistusajaksi luettavalta päivältä ennen vapauttamista, myös viikonlopun päiviltä.

Ansiot maksetaan kaksi kertaa kuussa erillisen maksuaikataulun mukaisesti, joka on nähtävillä tupien ilmoitustaululla. Mahdolliset ansiokorjaukset tulee osoittaa asiointilomakkeella omalle työnjohtajalleen, mikäli kyseessä on virhe työtoiminnan palkkauksessa tai muilta osin rikosseuraamusesimiehelle.

Rahankäyttö

Ansiot ja etuudet maksetaan sinun omalle siviilipankkitilillesi ja sinulla on käytössäsi oma pankkikorttisi. Saat pitää rahat, verkkopankkitunnukset ja henkilökohtaiset maksukortit hallussasi. Jos sinulla ei vielä ole omaa pankkitiliä eikä pankkikorttia, ole yhteydessä henkilökuntaan.

Jos haluat maksaa laskuja, voit hakea internetin käyttö lupaa tähän tarkoitukseen.

Rahan lähettäminen

Mikäli läheisesi haluavat lähettää vankitilillesi rahaa, pyydäthän lähettäjä tutustumaan Rikosseuraamuslaitoksen erilliseen ohjeistukseen koskien rahan lähettämistä. Rahaa ei voi suoraan lähettää vankitilille tilinumeron mukaisesti.

Tapaamiset

Voit tavata perhettäsi, ystäviäsi ja tuttaviasi vankeusaikana.

Eri tapaamismuotoja ovat valvottu tapaaminen, lapsen tapaaminen, valvomaton tapaaminen ja asiamiehen tapaaminen. Myös videoyhteyden (Skype) kautta järjestettävä tapaaminen on mahdollista.

Suomenlinnan vankilalla ei ole perhetapaamistiloja valvomattomiin tapaamisiin.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö! Järjestyssäännöstä ilmenee tarkemmin tapaamisajat, kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja hakemistapa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tapaajan tietojen ilmoittamiseen (nimitiedot, henkilötunnus).

Muistathan varata tapaamiset ajoissa, jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa!

Suomenlinnan vankilassa tapaamistilana toimii ruokala. Kesäaikaan tapaamiset ovat mahdollisia myös ruokalan edessä piha-alueella, joka on erikseen rajattu tapaamisten aikana. Tapaamisiin ei saa tuoda lemmikkejä. Tapaajasi saavuttua henkilökunta kuuluttaa sinut tapaamiseen.

Sinun on mahdollista hakea erikseen määritellyille Rikosseuraamuslaitoksen yhteistyökumppaneiden järjestämille perheleireille. Lisätietoja perheleireistä saat vastuuvirkamieheltäsi.

Skype-tapaamiset ovat mahdollisia kolme (3) kertaa viikossa yksi (1) tunti kerrallaan. Haethan videoyhteyden välityksellä tapahtuvaa tapaamista valvomosta löytyvällä lomakkeella ja huolehdi, että tapaajan tiedot ovat täytetty samalla tavalla kuin vankilassa tapahtuvissa tapaavissa nimi- ja syntymäaikatietoineen. Hakemus palautetaan omalle vastuuvirkamiehelle. Saatuasi päätöksen videoyhteyden välityksellä tapahtuvasta tapaamisesta, voit varata Skype-tapaamisajankohdat valvomosta löytyvästä ajanvarauslistasta. Ajanvarauksen jälkeen ilmoitathan varatut ajankohdat myös vastuuvirkamiehellesi tai valvontahenkilökunnalle, mikäli näin on erikseen ohjeistettu.

Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Alaikäisen tapaajan päästäminen vankilaan tapaamaan muita kuin vanhempansa edellyttää hänen huoltajansa suostumusta. Tapaaja, joka on täyttänyt 15 vuotta, voi kuitenkin tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jollei huoltaja ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on huostaan otettu, lastensuojeluviranomainen päättää suostumuksesta.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei pääsääntöisesti päästetä vankilaan ilman täysi-ikäistä saattajaa.

Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa (poistumislupa). Poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella.

Poistumisluvan tarkoituksena on tukea sinun yhteyksiesi säilymistä, yhteiskuntaan sijoittumistasi ja vähentää vapaudenmenetyksestäsi aiheutuvia haittoja.

Hae poistumislupaa kirjallisesti ja tarkasti perustellen valvomon lomakehyllystä saatavalla hakemuksella. Voit pyytää hakemusta myös henkilökunnalta. Jokainen poistumislupa-anomuksessa esitetty osoite on pystyttävä perustelemaan. Suunnittelet poistumislupasi yhdessä vastuuvirkamiehesi kanssa. Sinun tulee jättää poistumislupahakemus mahdollisine liitteineen vastuuvirkamiehellesi hyvissä ajoin ennen anottua ajankohtaa. Tarvittaessa vastuuvirkamiehesi avustaa sinua poistumislupahakemuksen kanssa.

Poistumisluvan esittelee vastuuvirkamiehesi ja poistumisluvasta päättää yksikönpäällikkö tai apulaisjohtaja. Määrätyissä tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja. Poistumislupa voidaan myöntää myös saatettuna.

Jätäthän poistumislupahakemuksen hyvissä ajoin, jotta se ehditään käsitellä. Huomioithan, että puutteellisesti täytetty hakemus johtaa usein hakemuksen täydentämiseen, jolloin hakemuksen

käsittelylle on jätettävä riittävä aika. Puutteellisesti täytetty poistumislupahakemus ei pääsääntöisesti voi johtaa myönteiseen poistumislupapäätökseen.

Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella voidaan myöntää, kun poistumislupa-aika on alkanut.

Edellytykset rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävälle poistumislupalle ovat:

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista;
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä; ja
- sinun täytyy sitoutua päihteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Poistumislupia voidaan myöntää rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden lomakauden aikana.

Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu tämänkaltainen syy.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

Toimintaan osallistuminen

Olet velvollinen työ- ja toiminta-aikana osallistumaan vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Terveystila, toimintakyky tai ikä voivat olla perusteena osallistumisvelvollisuudesta vapauttamiselle. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa kuten esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

Työtoiminta

Suomenlinnan vankila on vankilan työtoimintaa painottava laitos, mistä syystä kaikki saapuneet vangit haastatellaan vankilan työnjohtajan toimesta. Vankilan työtoiminta on pääasiassa Suomenlinnan saarien työkohteissa tapahtuvaa rakennus- ja ympäristötyötä. Suomenlinnan vankilassa on myös mahdollista työn ohessa suorittaa rakennusalan tai puutarha- ja kiinteistöhoitoalan perustutkinto. Jokaisen vangin kanssa keskustellaan henkilökohtaisesti ennen toimintaan sijoittamista.

Sinun tulee toimittaa verokortti saapumisesi yhteydessä assistentille. Lisäohjeet verokortin tilaamiseen löytyvät aiemmin tästä tulo-oppaasta Ansiot-kohdasta.

Päivittäinen työ- ja toiminta-aika on vahvistettu päiväjärjestyksessä. Vahvistettuna työ- ja toiminta-aikana sinun tulee osallistua sinulle määriteltyyn toimintaan, ja työtoimintaan osallistuminen toiminta-ajan alkamisen jälkeen ei ole mahdollista työturvallisuussyistä. Sinun tulee olla määritellyssä työkohteessasi toiminta-ajan alkaessa.

Mikäli vangin alkuperäinen työtoiminta peruuntuu vankilasta johtuvista äkillisistä syistä (mm. työnjohtajan ennakoimaton poissaolo), vankila voi osoittaa vangille korvaavan toiminnan poissaolon ajalle, johon vangilla on osallistumisvelvollisuus. Tällaisia toimintoja voivat olla esimerkiksi vankila-alueella tehtävät siivousprojektit. Mikäli korvaavaa toimintaa ei pystytä osoittamaan, kuuluu vangin saada peruuntuneen toiminnan ajalta korvaus joka tapauksessa. (Vankien toimintaan osallistuminen ja taloudelliset etuudet RISE/594/2023.) Äkillisiä poissaoloja eivät ole työnjohtajan etukäteen suunnitellut vuosilomat.

Siviilityön edellytyksenä muun muassa on, että se palkkaukseltaan ja muilta ehdoiltaan vastaa olennaisilta osilta samankaltaisessa työssä yleisesti noudatettavia ehtoja sekä edistää rangaistusajan suunnitelmaasi. Muut siviilityölupaharkintaan vaikuttavat seikat tulevat ilmi Vankeuslaista (767/2005) sekä Vankeusasetuksesta (30.4.2015/548). Keskustele mahdollisesta siviilityöstä oman vastuuvirkamiehen kanssa.

Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista hyväksyttävää työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi (oma työ).

Opiskelu

Voit opiskella Suomenlinnan vankilassa tai sinulle voidaan myöntää lupa opiskella vankilan ulkopuolella (opintolupa). Keskustele mahdollisesta opintoluvasta oman vastuuvirkamiehen kanssa.

Kuntouttava toiminta

Suomenlinnan vankilassa sinun on mahdollista osallistua kuntouttavaan ohjelmatyöhön, päihdetyöhön, psykososiaaliseen ja muuhun uusimisriskiin vaikuttavaan yksilötyöhön oman vastuuvirkamiehen vastaanotolla. Ulkopuolella tapahtuvaan kuntouttavaan toimintaan osallistumisesta voit keskustella oman vastuuvirkamiehen kanssa, ja sen tulee vastata rangaistusajan suunnitelmasi tavoitteita.

Sinun on mahdollista tavata myös psykologia kevästä 2025 alkaen, jonka vastaanotolle voit päästä jättämällä hänelle asiointilomakkeen.

Suomenlinnan vankilassa järjestetään toisinaan myös muun ulkopuolisen toimijan järjestämää kuntouttavaa toimintaa, josta ilmoitetaan ilmoitustaululla.

Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sähköisen asioinnin (SA) -työasemien käytöstä on kerrottu kohdassa ”Internetin käyttö ja sähköiset palvelut”.

Sinun on mahdollista käyttää sähköisen asioinnin (SA)- työasemaa mm. Kela- ja TE-toimiston asioiden hoitoon. Mikäli Suomenlinnan vankilassa järjestetään digitaitokursseja, ilmoitetaan tästä ilmoitustaululla. Kelaan, TE-toimistoon tai muihin kumppaneihin on mahdollista olla yhteydessä myös Skypen kautta. Sähköisten palveluiden käyttöön voit kysyä neuvoa henkilökunnalta.

Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi (VA-loma)

Jos osallistut toimintaan säännöllisesti, sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jonka aikana olet osallistunut säännöllisesti toimintaan. Vapaus anotaan erillisellä lomakkeella, ja siinä tulee olla työnjohtajasi puolto. Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen on harkinnanvaraista, ja vapautus osallistumisvelvollisuudesta suunnitellaan työnjohtajasi kanssa. Lähtökohtaisesti osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen tulee pyrkiä järjestelemään työnjohtajan loma-aikaan (Menettelytapaohje vankien toimintaan osallistumisesta ja taloudellisista etuuksista RISE/594/2023). Palauta lomake hyvissä ajoin ennen anottua ajankohtaa assistentin lokeroon valvomoon.

Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen terveydellisin syin

Vanki on vapautettava osallistumisvelvollisuudesta, jos se on tarpeen määräaikaisen työkyvyttömyyden vuoksi (sairausloma) (Vankeuslain 8 luvun 13§:n 3.momentti).

Sairaaksi ilmoittautumisen on tapahduttava ennen toiminta-ajan alkua (klo 6.40). Mikäli sairastut työtoiminnassa ollessasi, olethan yhteydessä työnjohtajaasi ja vankilan valvomoon. Sairaaksi ilmoittautumisen on tapahduttava aina vartijoille jätettävällä asioimislomakkeella.

Voit olla omalla ilmoituksellasi sairaana kolmena (3) päivänä kerrallaan, mutta jokaisena päivänä sinun tulee ilmoittautua uudelleen sairaaksi asioimislomakkeella. Kerralla kolmen päivän sairausloman ilmoittaminen ei ole mahdollista ja tällaisia poissaoloja ei voida hyväksyä. Yli kolmen (3) päivän sairauslomat vaativat aina Vankiterveydenhuollon lausunnon. Kolmannen omailmoituspoissaolon jälkeen sinun tulee jättää asioimislomake Vankiterveydenhuollolle ja ilmaista vankilan valvontahenkilöstölle, että toivot pääseväsi Vankiterveydenhuollon läsnä- tai etävastaanotolle.

Mikäli olet vapautettu työtoiminnasta terveydellisin syin kymmenen (10) kertaa neljän (4) kuukauden ajanjaksolla, sinusta voidaan käynnistää työkyvynarviointi yhdessä Vankiterveydenhuollon kanssa. Tätä ennen sinulle on pidetty jo Varhaisen tuen -keskustelu yhdessä työnjohtajasi ja vastuuvirkamiehesi kanssa työkykyasioiden pohtimiseksi.

Vapaa-aika

Vapaa-ajan toiminta

Sinun on mahdollista osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti. Voit osallistua vapaa-ajan toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen tekemällä esityksiä järjestettävistä vapaa-ajan toiminnoista vankilan johdolle.

Suomenlinnan vankilassa on vapaa-aikana mahdollista käyttää kuntosalia ja lenkkipolkua päiväjärjestyksessä määriteltynä aikoina. Kuntosali sijaitsee rakennuksessa C91 ja lisäksi vankilan piha-alueen takaosasta löytyy ulkokuntosali. Lenkkipolku kiertää vankila-alueen sisällä. Vankila-alueen takaosasta löytyy myös grillikatos.

Lisäksi sinun on mahdollista osallistua vankilan ulkopuolella esimerkiksi AA- ja NA- ryhmiin, Porttiteatterin toimintaan tai Rikoksettoman elämän tukisäätiön toimintaan, mikäli nämä toiminnot tukevat rangaistusajan suunnitelmasi tavoitteita. Keskustele ulkopuolisiin ryhmiin osallistumisesta oman vastuuvirkamiehesi kanssa.

Suomenlinnan vankilassa järjestetään satunnaisesti myös erilaista vapaa-ajan ohjattua toimintaa, joista tiedotetaan erikseen ilmoitustaululla.

Jokaisessa tuvassa on sauna, jota on mahdollista käyttää keskiviikkoisin ja sunnuntaisin klo klo 17.00–21.00. Muina aikoina saunaa ei lämmitetä.

Saat ajankohtaista tietoa vapaa-ajan toiminnoista osastosi ilmoitustaululta sekä päiväjärjestyksestä.

Kirjasto

Sinulla on mahdollisuus käyttää kirjastopalveluita. Sinun tulee hakea lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan yhdessä vastuuvirkamiehesi kanssa. Kirjastokortin voit hankkia kirjastosta ja sinulla tulee tuolloin olla mukanaasi henkilöllisyystodistus. Huolehdi itse lainatun materiaalin palauttamisesta kirjastoon oman tupasi asiointipäivinä. Tiedot kirjastopalveluiden käytön ajankohdista löydät vielä osastosi päiväjärjestyksestä.

Kirjastoajat ovat maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 16.50–18.10 seuraavasti;

Maanantaisin tuvat 102, 103, 104 ja 109.

Keskiviikkoisin tuvat 99, 98, 100 ja 101.

Hengellinen toiminta

Sinulla on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista. Suomenlinnan vankilasta on mahdollista päästä osallistumaan hengelliseen tilaisuuteen kerran viikossa. Keskustele asiasta oman vastuuvirkamiehesi kanssa.

Suomenlinnan vankilassa vierailee satunnaisesti erilaisia hengellisiä ryhmiä. Heidän vierailuistaan löytyy tietoa ilmoitustaululta.

Terveydenhuolto

Vankiterveydenhuollosta vastaa Helsingin vankilan poliklinikka, jossa sinulla on mahdollista hoitaa terveyteesi liittyviä asioita. Voit päästä vastaanotolle jättämällä asiointilomakkeen valvomoon. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkärille ja hammaslääkärille. Sairastuessasi äkillisesti sinun on mahdollista päästä vastaanotolle Skypen kautta arkipäivisin ilmoittamalla asiasta vartijoille aamulla valvomossa vahvuustarkastuksen yhteydessä ja ennen toiminta-ajan alkua. Ota poliklinikalle yhteyttä myös mielenterveysasioissa.

Terveydenhuollon henkilökunta vastaanottaa potilaita myös Suomenlinnan vankilassa viikoittain erillisen aikataulunsa mukaisesti. Hoitajan tai lääkärin vastaanotolle tullaan vain ajanvarauksella ja etukäteen asiointilomakkeen jättämällä.

Jos sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa, sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle. Omakustanteiseen toivomaasi

terveydenhuoltoon tarvitset aina Vankiterveydenhuollon luvan, jota sinun on tiedusteltava asioimislomakkeella.

Potilaille annettavat lääkkeet nautitaan Vankiterveydenhuollon lääkärin ohjeiden mukaan. Palauta syömättömät lääkkeet dosetin mukana, jos et ole niitä nauttinut. Lääkkeiden hallussapitoa koskevat tarkemmat ohjeistukset löytyvät vankilan järjestyssäännöstä.

Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan!

Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta säätelevät monet normit. Muista tutustua vankeuslakiin ja vankilan järjestyssääntöön. Tutustu myös asuinosastosi päiväjärjestykseen, joka löytyy osaston ilmoitustaululta.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangeistus vankeuslain, vankeusasetuksen, Rikosseuraamuslaitoksen määräyksen ja vankilan järjestyssäännön rikkomisesta.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangeistus myös, jos syyllistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi huumausaineen käyttörikos, haitanteko virkamiehelle, virkamiehen vastustaminen, lievä pahoinpitely, pahoinpitely tai sen yritys, lievä vahingonteko, vahingonteko, laiton uhkaus ja vangin varustautuminen aseella. Vankilan ulkopuolella tehdyt rikosepäilyt toimitetaan poliisiviranomaisten tutkittavaksi.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet) olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Ongelma- ja ristiriitatilanteissa olisi kuitenkin tärkeää pyrkiä selvittämään asia ensisijaisesti henkilökunnan kanssa keskustelemalla tai yksikön johdon puoleen kääntymällä. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen voi kirjoittaa vapaamuotoisesti omalla äidinkielellään. Kantelusta tulee käydä ilmi kantelijan nimi ja yhteystiedot. Kanteluun on hyvä liittää myös mahdolliset asiaa koskevat päätökset sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat. Kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä.

Kantelun sisältö

1. Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin hänen arvostelunsa kohdistuu.
2. Kantelun tekijän tulee kantelussa esittää käsityksensä siitä, millä perusteilla hän pitää Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.
3. Kantelussa tulisi esittää tieto arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin ajankohdasta.
4. Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla.

Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksen sisäisellä valvonnalla. Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Kantelua ei voi tehdä samasta asiasta useammalle kuin yhdelle laillisuusvalvontaviranomaiselle. Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi.

Rikosseuraamuslaitos ei ole toimivaltainen tutkimaan terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Oikaisuvaatimukset

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakukeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa (vankeuslaki 20 luku 1 §, tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, laki valvotusta koevapaudesta 40 §) on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus. Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä. Oikaisuvaatimus tulee tehdä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusasiassa annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Oikaisuvaatimusanomuksen voit postittaa itse

oikaisuvaatimusosoituksessa osoitettuun osoitteeseen tai toimittaa sen kenelle tahansa Suomenlinnan vankilan virkamiehelle jälleen lähetettäväksi.

Kanteluprosessissa ei lähtökohtaisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voidaan hakea muutosta oikaisuvaatimusmenettelyssä. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeus muutoksenhakuun toteutunut.

Henkilökunta ja asiointi

Vankeuden täytöntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtävänkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tukea sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevilla kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilan henkilökuntaa pääset tapaamaan ajanvarauksella. Ole yhteydessä toivomaasi virkamieheen asiointilomakkeella ja jätä asiointilomake virkamiehen omaan postilokeroon. Postilokerot sijaitsevat vankilan valvomossa. Valvomon ilmoitustaululla on myös nähtävissä tavoitettavissa olevat virkamiehet. Tapaat omaa vastuuvirkamiestäsi säännöllisesti erillisellä ajanvarauksella. Asiointilomakkeita on saatavilla valvomossa.

Suomenlinnan vankilan valvomon asiointiajat löytyvät vankilan päiväjärjestyksessä.

Liite 1 Ohjeet vangeille palo- ja muissa vaaratilanteissa

Ohje 1: Vangeille toimintaohje tulipalon sattuessa

Pelasta

- Pelasta itsesi ja vaarassa olevat. Otettava huomioon ei suomalaiset vangit!
- Varo hengittämästä savua.
- Ohjaa vangit lähimmän poistumistien kautta ulos.
- Mene ennalta sovittuun kokoontumispaikkaan, joka on ruokalarakennuksen edusta

Ilmoita

- Soita yleiseen hätänumeroon 112 tai ilmoita välittömästi päivystykseen
- Kerro kuka olet, missä palaa, osoite ja kerros, mikä palaa ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ilman lupaa.
- Ilmoita myös muille rakennuksessa oleville ja vankilan henkilöstölle

Sammuta

- Ota lähin sammutin ja aloita sammutustyö heti (älä vaaranna henkeäsi).
- Ei vettä sähköjännitteisiin kohteisiin eikä nestepaloihin.
- Aloita liekkien edestä, jatka taakse, alhaalta ylös ja levitä aine edestakaisella liikkeellä liekkien juureen.
- Lopeta ruiskutus liekkien kadotessa.

Ehkäise

- Rajoita palon leviäminen sulkemalla ovet ja ikkunat. Ovia ei saa lukita.
- Katkaise sähkölaitteista virta, mutta valaistusta ei saa sammuttaa.
- Poista lähellä olevat tulenarat esineet, syttyvät aineet.
- Suojaa arat ja tärkeät koneet ja laitteet vesi- yms. vaurioilta.

Opasta

- Järjestä palokunnan opastus paikalle.
- Pyri järjestämään palokunnan hyökkäysreiteillä olevat ajoneuvot ja muut esteet pois.
- Ilmoita palokunnalle kadonneista henkilöistä, mahdollisista vaarallisista aineista sekä toiminnalle tärkeistä laitteista.
- Ole palokunnan apuna. (Henkilökunta ohjeistaa)

Ohje 2: Toiminta myrky- ja kaasuvaaratilanteessa

Kaasuvaaratilanteen voi todennäköisemmin aiheuttaa kloori, ammoniakki tai rikkidioksidi, koska useat tehtaat tai laitokset käyttävät tai valmistavat niitä suuria määriä. Kaasuja kuljetetaan ja varastoidaan lähellä kaupunkia sekä erilaisia taajamia. Onnettomuuden yhteydessä kaasu leviää tuulen mukana ja haittavaikutukset voivat ulottua useiden kilometrien etäisyydelle. Useimmat kaasut ovat ilmaa raskaampia. Vuotaessaan kaasut voivat olla värittömiä, mutta yleensä ne tunnistaa pistävästä hajusta. Kaasut ärsyttävät silmiä, nenää ja nielua sekä aiheuttavat tukahduttavaa yskää. Ensiapu kaasupilveen joutuneelle on raitis ilma, lepo ja lämpö. Hengitysvaikeuksia lieventää puoli-istuva asento.

Kaasuvaaratilanteessa toimitaan kuten aina yleisen vaaramerkin jälkeen:

1. Kaasuvaaratilanteesta tiedottaminen

Kaasuvaaratilanteen edellyttäessä väestön välitöntä suojautumista annetaan yleinen hälytysmerkki. Viranomaiset antavat lisäksi ohjeita yleisradion ja TV:n välityksellä.

2. Hälytysmerkit

Äänimerkit ovat

- yleinen vaaramerkki
- vaara ohi -merkki
- kokeilumerkki.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva ääni, jossa nousevan ja laskevan jakson pituudet ovat 7 sekuntia.

Vaara ohi -merkki tarkoittaa yleistä vaaramerkkiä koskevan varoitustilan purkamista.

Kokeilumerkkiä käytetään hälytysjärjestelmien käyttökunnon testaamiseen.

Kokeilumerkki on 7 sekunnin pituinen tasainen ääni.

3. Toimenpiteet kaasuvaaratilanteessa

- Mene välittömästi sisätiloihin. Älä käytä hissiä. Kellariin ja normaaliolojen väestösuojaan ei pidä mennä, monien vaarallisten aineiden kaasut ovat ilmaa raskaampia.
- Sulje kaikki ovet, ikkunat ja vetoa aiheuttavat aukot. Pyri tiivistämään ne! Ilmastointilaitteet tulee pysäyttää.
- Pysy rauhallisena sisällä, kunnes viranomaiset antavat lisäohjeita radion tai TV:n välityksellä.

- Älä käytä puhelinta viranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi.
- Älä poistu sisätiloista, ennen kuin viranomaiset antavat siitä ohjeita.

Ulkona kuullessasi yleisen vaaramerkin

- Pyri sisätiloihin.
- Jos et pääse sisälle:
- Kulje sivutuuleen poispäin arvioidusta onnettomuuspaikasta ja pyri korkeampaan maastokohtaan.
- Hengitä monikerroksisen kostutetun kankaan tai hatun läpi